Türkiye'de Deneysel Edebiyat Antolojisi

HAZIRLAYAN **MURAT YALÇIN**

ARİF DİNO • NÂZIM HİKMET • ERCÜMENT BEHZAT LAV • ÂSAF HALET ÇELEBİ • MÜMTAZ ZEKİ TAŞKIN • BEHÇET NECATİGİL • İLHAN BERK • NÜVİT ÖZDOĞRU • CAN YÜCEL • BİLGE KARASU • LEYLÂ ERBİL • SEVİM BURAK • YÜKSEL PAZARKAYA • METİN ALTIOK • NECATİ TOSUNER • ENİS BATUR • TARIK GÜNERSEL • Ö. İSKENDER ÖZTURANLI • ATAHAN TÜZEL • FARUK ULAY • SEYHAN ERÖZÇELİK • YURDAKUL KAVAS • C. HAKAN ARSLAN • SİMRUY TÜZÜN • CENK KOYUNCU • CEM AKAŞ • ERSİN TEZCAN • LEVENT ŞENTÜRK

YKY

TÜRKİYE'DE DENEYSEL EDEBİYAT ANTOLOJİSİ

TÜRKİYE'DE DENEYSEL EDEBİYAT ANTOLOJİSİ

HAZIRLAYAN
Murat Yalçın

KİTAP TASARIMI
Yetkin Başarır

DÜZELTİ
Fahri Güllüoğlu

KİTAP-LIK DERGİSİNİN (60. SAYI) ARMAĞANIDIR

© YAPI KREDİ KÜLTÜR
SANAT YAYINCILIK TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
İstiklal Caddesi No. 285 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
http://www.yapikrediyayinlari.com
http://www.shop.superonline.com/yky
http://www.teleweb.com.tr
e-posta: ykkultur@ykykultur.com.tr

BASKI VE CİLT
Promat

İÇİNDEKİLER

Sunu 5

Arif Dino 7
Nâzım Hikmet 8
Ercüment Behzat Lav 11
Âsaf Halet Çelebi 12
Mümtaz Zeki Taşkın 13
Behçet Necatigil 14
İlhan Berk 15
Nüvit Özdoğru 16
Can Yücel 17
Bilge Karasu 18
Leylâ Erbil 38
Sevim Burak 40
Yüksel Pazarkaya 46
Metin Altıok 47
Necati Tosuner 48
Enis Batur 50
Tarık Günersel 54
Ö. İskender Özturanlı 57
Atahan Tüzel 61
Faruk Ulay 63
Seyhan Erözçelik 64
Yurdakul Kavas – C. Hakan Arslan 65
Simruy Tüzün 66
Enis Akın 68
Cenk Koyuncu 69
Cem Akaş 70
Ersin Tezcan 76
Levent Şentürk 77

SUNU

Bu antolojiyi hazırlamaya girişirken oylumlu bir tartışma yaptık kendi aramızda.

Ne anlıyorduk "deneysel edebiyat"tan?

Türkiye'de "deneysel edebiyat" var mıydı?

Örneğin elinizdeki antolojiye aldığımız ürünlerden söz ederek görüşüne baş vurduğumuz Ferit Edgü, bunların "avant-garde" olduğunu, "Türkiye'de zaten deneysel edebiyat diye bir şey olduğunu sanmadığını" belirtti.

Oysa Enis Batur, "Türkiye'de hiçbir zaman avant-garde edebiyat yapılmadığını, bazı şair ve yazarlarımızın deneysel denebilecek çalışmaları olduğunu" düşünüyordu...

Peki, hangi ürünlerden oluşacaktı, bu antoloji?

"Deneysel" denebilecek ürünler vermiş isimler kimlerdi?

Bu durumda böyle bir antoloji hazırlayabilir miydik?

Türk edebiyatında "deneysel çalışmalar"ın fazlasıyla göz ardı edildiğini düşündüğümüzden, hiçbir bahaneye sığınmadan kendi anlayışımız doğrultusunda bir antoloji hazırlamanın gerekli olduğuna inandık. Kim ne derse desin, tartışmalar bizi nereye sürüklerse sürüklesin, yararlı bir adım atma niyetimizi bozmadan bu işe giriştik.

Çeşitli taramalar yaptık, listeler oluşturduk, bu işe merak duyan arkadaşların görüşlerini, önerilerini, yardımlarını aldık.

Ekledik, çıkardık, üst üste, yan yana koyduk,

elinizdeki kitapçığı ortaya çıkardık.
Daha önce hiç denenmemişti de...

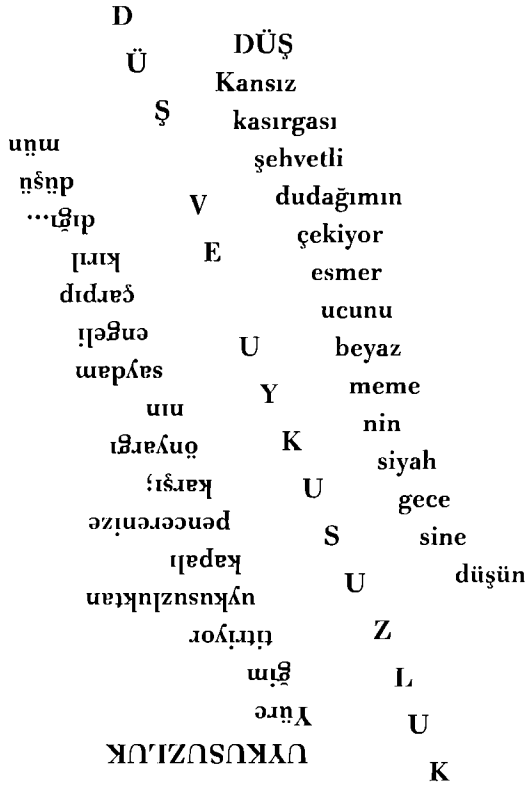
Daha fazlası?
Kuşkusuz yapılabilir...
Daha iyisi?
Olabilir...

Son olarak,
Türkiye'de deneysel edebiyat bunlardan ibaret, demiyoruz.
Gözlerden ırak düşmüş, pek gönül indirilmemiş bir alanda gezinmeye çalıştık – bizim de uzağımızda kalmış ürünler vardır mutlaka, bir yerlerde... Gün ışığına çıkmışların arasından derledik, topladık bu ürünleri.
Biz "deneysel"e önem verdiğimizi göstermek istedik. Yoksa,
"Ne kadar önemli" olduğu her zaman tartışılır elbet.

M.Y.

ARİF DİNO (1893-1957)

Düş ve Uykusuzluk

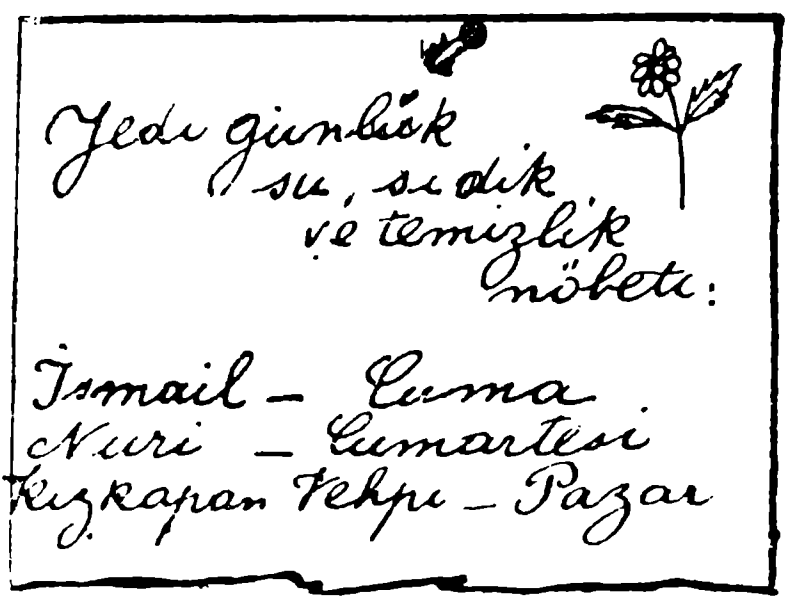
(Çok Yaşasın Ölüler, 1985)

NÂZIM HİKMET (1901-1963)

I

Kızkapan Oğlu Vehpi ve Çocuk Muhittine Dair

Bir gaz lambası...
Çivilenmiş duvara..
Çivi, kuyruğunu kıvıra kıvıra
bir defter kâadının
kalbini delip geçmiştir.
Kâat bembeyaz,
kâat sapsarı..
Çivi kâadın kanını içmiştir.
Lamba yağmurlu bir sabah güneşi gibi yanıyor
ve defter kâadı sallanıyor
asılmış bir adamın
beyaz gömleği gibi..
Beyaz gömleğin göğsünde yazılar
var :

Dar
yalakta aptes alan ihtiyar
Kızkapan Oğlu Vehpidir.
Hindistan cevizinden yüzü
ve uzun kollarıyla o,
Okaliptüs dalından yeni inmiş
kıllı bir maymun gibidir.

Kızkapan su vuruyor
ensesine..
Omuzundan mendili düştü
sidik tenekesine.
Vehpi şaşırdı,
arıyor sağını solunu.

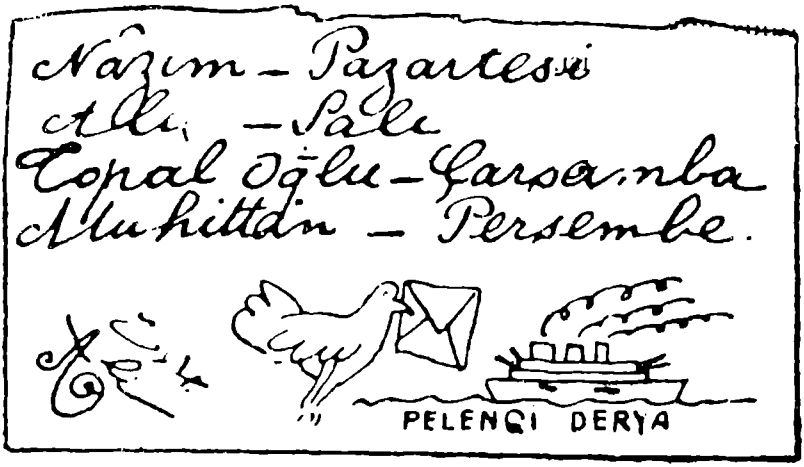
Uzattı kolunu..

Kalın bir yılan gibi tenekeye girdi kol.

Çıkardı mendili.

Açıldı Kızkapanın dili :
— "Mendil bir karış bezdir amma
beş karışı bir arşın olur.
Arşın arşını doğurur..."

Kesildi Kızkapanın sesi.
Anlaşıldı Vehpinin kerrakesi!!

Muhittin 13 yaşındadır.
Zorla çıkarılmazsa çıkmaz
bir fare gibi girdiği köşesinden.
Saklar kendini pençesinden
yılan gözlü bir kedinin..

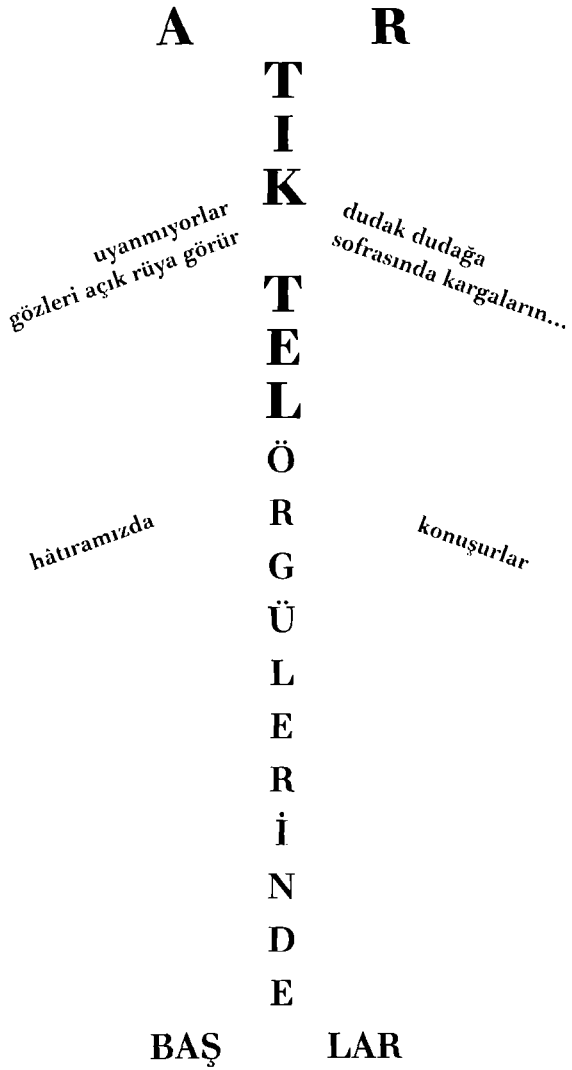
Cinayetle Rizeye sevkedecekler
cürmü büyüktür Muhittinin.

Nasıl sevketmesinler ki
bir gece bir kanca alıp yanına
damından inmiş
dedesinin
dükkânına..
Çok sürecek çok
Muhittinin acısı.
Kurtuluş yok
dedesi davacısı..

(835 Satır, 1928)

ERCÜMENT BEHZAT LAV (1903-1984)

Korkuluk

(Açıl Kilidim Açıl, 1940)

ÂSAF HALET ÇELEBİ (1907-1958)

Kitaplar

kargacık
burgacık
yazılar
yazılar dolu kitaplar
kitaplar dolu yazılar
tüylü tüysüz kargalar
yazılar

kitaplar dolu mürekkep
müerekkepten şekiller
F ve H

yarısı kopmuş siçim
yarısı kopmuş kitap
cildli kitap
cildsiz kitap

sahifelerdeki yazılar beynimde
beynimdeki yazılar havada
ve harfler muallakta

yazıların dili yok
benim dilimle söylüyor yazılar
yazıların dili yok

gotik yazılarda ıhlamur
çincelerde çam

ibranide taf
kara sargılı haham
hiyeroglifde
baykuş

ayak

ve
ince adam

talik yazılarda
yandan bakan göz
ve mehtabda sarhoş ahular

II

ve sahifeler bomboş

(Om Mani Padme Hum, 1953)

MÜMTAZ ZEKİ TAŞKIN (1915)

Hayti Adaları

Bir istiridyedir bizim ada
Dada...
Dada...
Dada...
Benim istiridye adamın incisidir.
...Dadam...
Dadam...
Dadam derken çıldıracak adam.
Dada
Benim istiridye adamın incisidir.
Dada
Ne bir Arjantin güzeli
Ne bir Afrika zencisidir.
Okyanusun
Koyu nefti adaları
Hayti adaları
Ah.. Da... Da
Da... Da...
Da...
Da...

(Allo, Allo, 1934)

BEHÇET NECATİGİL (1916-1979)

Dîvâne Derkenar

Kimin elinde kaside
kimin elinde gazel
kimi çağırır zülüf
kande yok gönül
kanı hani fincan.

Kimin yanında yâri
kimin yanında ağyâr
kime yanar bağrı
ağlar bir kuş kol kanad
sahrâ da leylâ kırılır
mecnun gider andan.

Kimin dilinde baki
kimin dilinde nedim
mercan yaş nâle
gözleri inci yâre
saplanmış ok neye düşer
kuşlar benzer ceylânc.

Kimin yolunda servi
kimin yolunda revân
kim bu hicranda dâim
kimin şu âteş ahlar
cânı o divân.

(Kareler, 1975)

İLHAN BERK (1918)

g

Bir yerdeyim ceneviz eskimiş
Denizin sofalarında enuzakyosunları aralıyorum
Gecesafranlarımı, suikindilerimi açıyorum. Seni görmemiştim işte çıplaktık.
karanlıktı

Gecenin pancurlarını açtım.
Bir yerini dönüyordum, durma oranı yaşıyorum. Eskitiyo-rum eskitiyorum kalıyor ne kadar güzel olduğuN.

(Mısırkalyoniğne, 1962)

NÜVİT ÖZDOĞRU (1925-2002)

Daktilik Ters Aydün ya da Kırda Tırt

TATlı bahar DİRsizin
çin DİRbenim çin
DİRbizim çin Dirbahar
sev İŞ mekiçin

BAhar daHA yır yok
EV et var TUT dili Nİ
de sev İşe dur EV
et ten GEÇ ilme YOR
nazlı A dada BÜyü ktur

YOKböy le GÖKböy
le SUBöy le SESböy
le AŞKböy le GÖKsu
da KİS mi may DAR
ling end SEY det yul
OLveyz bi MAYN

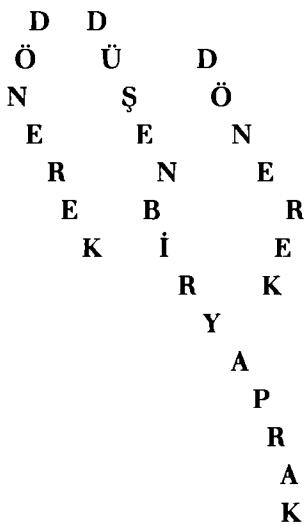
yanlış VUR gular
NE dimi HA tırla
TIRT sizin TIRT
benim TIRT bizim
KIR bizim PIH

(Siğil Taş Olsa, 1966)

CAN YÜCEL (1926-1999)

Naat

Bir elim bulut
Bir elim toprak

Sana bin kez söyledim be evladım
Dişlerinle tırnaklarını yiyeceğine
Gözlerinle gökyüzünü yesen ya

(Rengahenk, 1981)

BİLGE KARASU (1930-1985)

Çeşitlemeli Korku
Beş Ses İçin Metin

'Bağlaç' olmakla kalacağını sanan dosta

Bir tüy,
bir telek
bir dal-
gın ku-
şun ar-
dında
bırakı-
verdiği
havadan o-
luşmuş gi-
bi yumu-
şak, düşen,
yere doğru;
bir tüy,
bir te-
lek,
bir yap-
rak
bir güz
dalın-
dan
kopmuş,

kopu-
vermiş
sarartılı
bir yap-
rak, ye-
re de-
ğince
kimse-
nin duy-
madığı,
yeri, taşı,
toprağı ba-
ğırtmamış,
incitmemiş
bir tüy, bir telek,
bir güz yaprağı
gibi düşmüş yerleşmişti içi-
me
içerime,
gönlüme,
etime
k o r k u

BİR ÇIĞ GİBİ GELDİN ÜSTÜ
ME

Karınca-
lar gi-
biydim,
düş ka-
rıncaları,
ozan ka-
rıncaları
gibi
çıdamlı ka-
rıncalar
gibiydim,

çıdamlı,
dümdüz
uzanan
uçsuz
bucak-
sız
engebesiz bir düzlükte
ÜSTÜME BİR ÇIĞ GİBİ GEL-
DİN KENDİNE KATTIN BENİ
gözü, a-
yağı, bir
yerlere
takılma-
dan
hiçbir şeye
yönelme-
den
dümdüz
uzanan
bir top-
rakta
çıdamla
y ü r ü y e n
karınca-
lar gi-
biydim.
d u y d u m s e n i ,
ö l d ü m s e n i !
SENİ SENİ SENİ
SENİ SENİ
gördüm duydum
yaşadım öldüm -
yürü-
mekten
başka

bir şey
bilme-
yen

nereye,
niye, ne-
ye gitti-
ğini bil-
meyen

bir yere
gittiğini ol-
sun bilme-
yen

ozan karıncaları
g i b i y d i m
çıdamla
yürüyen

bu düzlük-
te, engebe-
sizlikte.

SENİN YANIMDASIZLIĞIN
BİR SİLİK SUSKUYDU, GÜN-
SÜZ KARANLIĞIMIN KESER
AÇARDI KAPISINI, SESİN,
YÜZÜN, YÜRÜMEN

Nereye
gittiğini
gene bil-
meden

bir yere
gittiğini ol-
sun gene
bilmeden

çıdamı
da, yü-
rümeği
de unut-

muş
bir böceğim şimdi
çılgınca dönenen
durduğu
yerde.

Görün-
mez en-
gebeler
örüldü
çepeçev-
re
çevrem-
de
korkudan

BİR ÇIĞ GİBİ GELDİN ÜSTÜ-
ME KENDİNE KATTIN BENİ,
YUVARLANDIK BİR SÜRE

Zeytin
gövdele-
ri gibi-
yim
şimdi
toprа-
ğım is-
ter al,
ister boz,
ister ka-
ra,
burul-
muş er-
keklik-
ler gibi-
yim
acı içinde
kıvranan

Düzlükle-
rinde gök-
yüzüne
uzanıp gün
ışığını tit-
reştiren,
dünyayı
düzgün
aralıklara
bölen
kavak duvarların-
d a n s o n r a

SONRA

suyu ara-
yıp bu-
lan kökle-
riyle, dur-
madan bu-
danan kol-
larıyla
su fışkı-
rır gibi
yeniden
toprağa
dökülen
dallarıyla
yeşil yağ-
murunu
yağdıran
söğütlerden sonra,
SONRA
SONRA

yarık
yarılı
yarılmış
tahtasıyla
kıvra-
nan
buruk
burgun
bir zey-
tin gövdesi gi-
biyim
kuytularda,
eğimlerde,
suskun,
sessizlikler
içinde, gümüş yeşil
bir buğu
altında,
buruk
bir gövdeyim şimdi
yemişi
karar-
mayan.

SONRA SONRA SONRA
YIKTIK KENDİMİZİ DE

Kuru-
yum
göğe baktığım yerde,
buru-
ğum
yere baktığım yerde

korkuy-
la besle-
nerek
korku-
dan!

BEN ÇIĞ OLDUM ŞİMDİ. SEN,
kar'ımdaki taş, karnım-
ETİMDEKİ
daki, dokumdaki
KAMA

Oysa korku kendi memesini
emerek büyür
nasıl
burmalı
bu me-
meyi?
nasıl
kurtul-
malı
nasıl na-
sıl nasıl
korku-
nun sü-
dü ol-
mak-
tan?

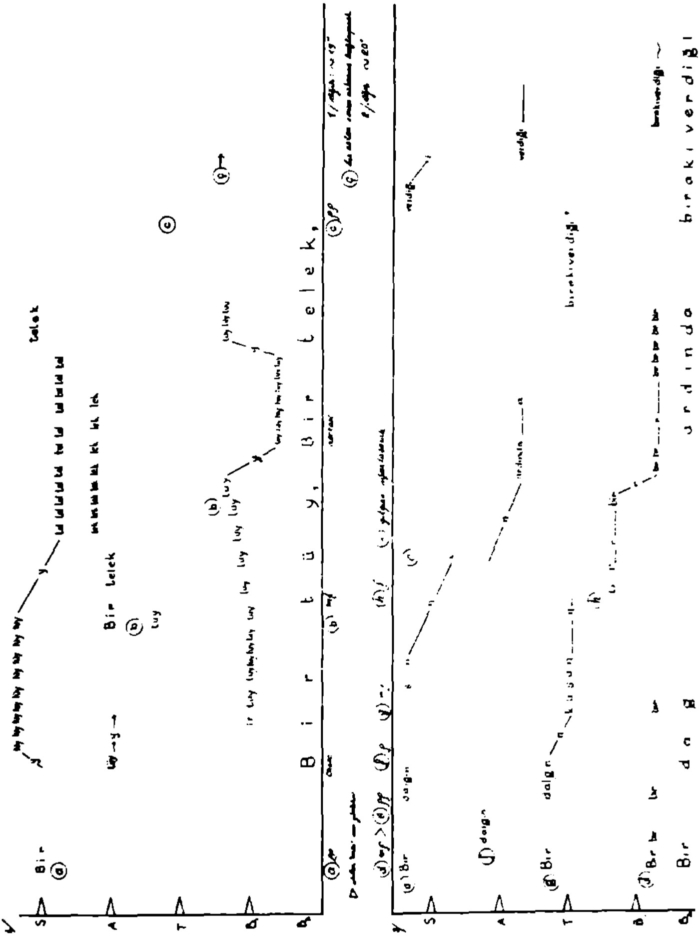
SENİ SENİ SENİ
SENİ SENİ
yaşadım - - duydum
öldüm

Seni yaşa-
dım, seni
öldüm;
Uçuru-
mun di-

bine
v a r a m a d ı m d a h a
parçalanıp, parçalayıp kurtulacağım yere.
Bir tüy,
bir telek
gibi, bir
güz
yaprağı
gibi
k o p m a l ı
kuştan, ağaçtan, yeğnilikle, incelerek,
bağırmadan korkudan.

ANILARIM SENİN GELECEĞİN OLUYOR, GERÇEKLİK DUYUSUNU YİTİRİP, UZAKTAN UZAĞA HEP SENİN SİVRİLDİĞİN BİR PUS İÇİNDE YAŞAMAĞA BAŞLADIĞIM ŞU ANDA.
SEN AĞAÇTAN SEN AĞACA KOŞUYORUM, ARADAKİ PUSARIK BATAKLIKTA AYRIŞIP YIVIŞAN GÜNLERİN HİÇLİĞİNDE.

1972/1973/1974

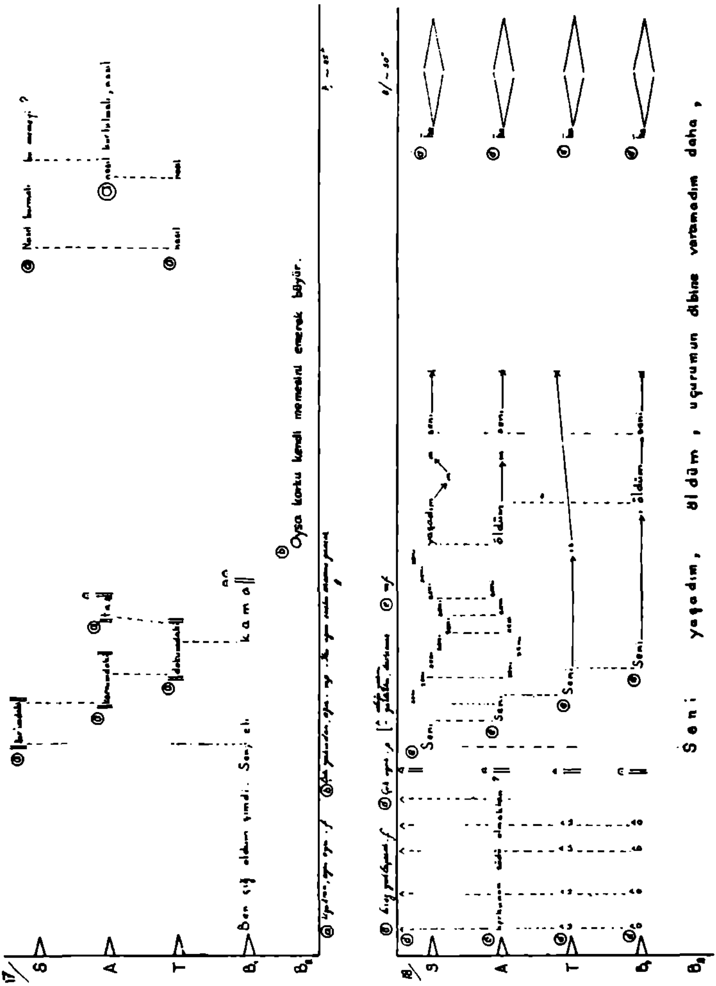

B i r t ü y , B i r t e l e k ,

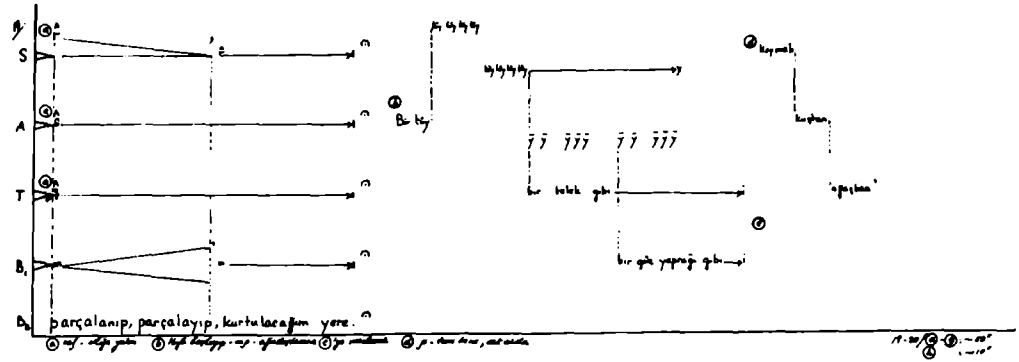
S
A
T
B1
B2
yumuşak, düşen
yere
bir tüy, bir telek,
bir yaprak, bir göz dalından kopmuş bir yaprak,

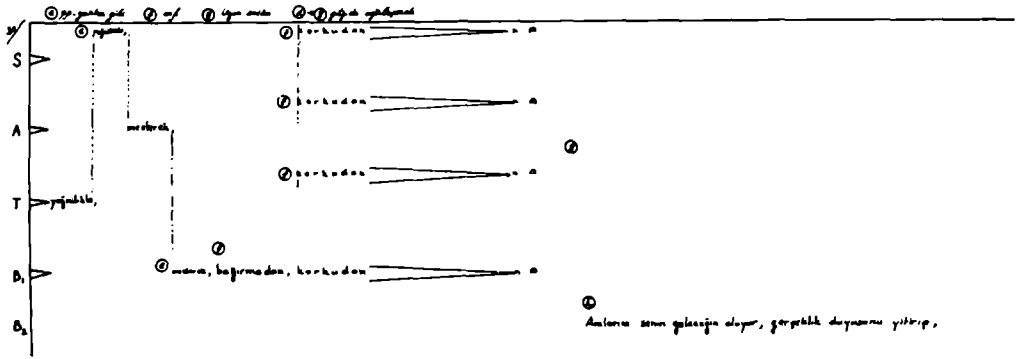
S
A
T
B1
B2
Zeylin gövdeleri yükseliyor

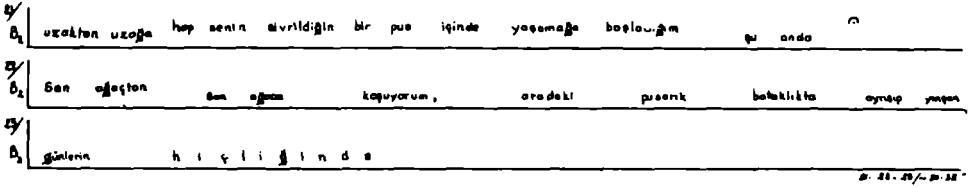
S
A
T
Sonra
Sonra

S
A
T
B
B
Sonra
Sonra
Sonra
Yürük
Evvelsonu
bir gökdeyle şimdi
S
A
T
B
B
Sonra
Sonra
Sonra
Kuruyum
Yıldık kemdimiz de
korkudan!

Ben çiğ öldüm şimdi. Sen; eli
Oysa korku kendi memesini emerek büyür.
Seni yaşadım, öldüm, uçurumun dibine varamadım daha,

S
A
T
B₁
B₂
parçalanıp, parçalayıp, kurtulacağım yere.
kaçmak,
kaçmak,
bir kaçış yapmağı gibi
'kaçmak'

S
A
T
B₁
B₂
kaçmak,
korkudan
korkudan
korkudan
yığılıp,
korkudan, kaçmadan, korkudan
Anlamca sanki galeyâna alıyor, gerginlik duyumunu yitiriyor,

ÇEŞİTLEMELİ KORKU

B. KARASU
1972 / 1973 / 1974 / 1975

LEYLÂ ERBİL (1931)

Hallaç

Betimleme:
Bilinç yordamıyla açtığı kafeslerin gürbüzlüğü ET'e koklandığı ortamda yosununa kaygan ISSIZ.

Kişiler:
Torbası, tası, sırtta. Sarmısak çatlağı ağzını astığı satır. Neden sineklerin BUN'ları ortaya ortaya kaçarak pazeni mumsu yüzlerin.

Doğa:
Kırı tok mutluluğa sallanan kirli çamaşırları torbada. ÇAYIR mektup kırpıntıları, –kişilerin saklamak amacıyla kırpılmış– adaları türkülü, toprağı aşk nemli, ufakken atlıları donuna kaçırdığı dolu dizgin mavili.

Dialog:
— Ondan kaçılmaz diliyor.
— Ondan kaçılmaz yapalım.
— Açmasın çatırdısında kuruluğun torbasını, sakının.

— Foyalara göz kulak ve el olmak, kelden önce...
— Saldı, korku, ürkü, bastı, yetti, bezdik.

Başkaldırı:
Sürülerimizi otlamak, örmek ağacımızı, kamburumuza mürdüm ortancasıyla kılıf çekmek, vergisiz kılarak ve özgür, gür, gür, gür.

İçtenlik:
Nazlılığı ürkütmeyen sineklerin sevisine SUSKU.

Doğaüstü:
Sarnıçlara salınmış, sarman güneşler top top mor, Mosmor Tatianalar'ı. Lâstiksiz ışık sesi çıkmaz kiraz sokaklara «n» ötesi şarapları içen ölümsüz.

Yuhanna'nın Türküsü:
İpliklerini pazara çıkaran kıvılcım soyuğu yanakların ekildiği suya daldırmıştı gözlerini uuuy a! uuuy a! uuuy a! Etli canlı duyarlıklar veren toprak mügesiz ovaların sarısı ıslar karasını gece morunun suya. Oooy a! oooy a!..

Koro:
Tralala
Tralala
Tralala

Kişinin Saklı Durumu:
Apış aralarının ovalanması. Alfa'dan Omega'ya.

Hiçlik:
Korkusuyla iğneli fıçıların kişiler sığındılar gene salt kişilere. O, mutluluğunu kutladı, tutup tek başına kaşık. Şarap beğenisine durdu aykırı. ŞİŞELER ÇOĞUL KİŞİ TEKİL diye, gezinin tekilimde çoğullanayım yoksa kirli çamaşırları torbada foyalarla torba...

Gene Yuhanna:
Şarap otları büyümez neden diye şaşıp ve güneşte ve kınalı ellerle ve ilkel yağmurlarıyla selde cübbesi atlı düşen foyalarlı torba yere. Yerde başı, otları şarap otları şarap.

Bitim:
Kapışmalar.

Ve İPUÇSUZ KİŞİLER olarak soğuğuna kürekle yeşil katılmış mağrur yaşamalara ayrışarak öyle.

(Hallaç, 1960)

SEVİM BURAK (1931-1983)

İki Şarkı

Yalvarırım Beyefendi saatiniz kaçı gösteriyor?
Saatim 1 dir- 2 dir- 2 buçuktur
Üçü çeyrek geçiyor
4.30
Dörde çeyrek var
5 tir
Altıdır
7
8
9
10
11
12 dir.

İki saat daha vaktimiz var
Saatim durmuş
Saatim işlemiyor
Saatimi kurmamışım
Saatimi geçici olarak ayar etmişim
Daha bu gün
Öğleden önce
Sonra
Yoldayım
Yarın ben yolcuyum
Gidiyorum
Söyliyebilir misiniz bana eve saat kaçta gelir?
Sabahtan - Öğle vakti - Akşam üstü - Gelir
Gece yarısı - Gün ortası - Şafakta gelir
5 ten önce gelmez
6 dan önce bulunmaz

7 den sonra bulunur
Saat 7 yi vurdu mu?
10 yıl geçti mi?
Babanız sağ mıdır?
Evet - Babam hâlâ hayattadır
Henüz 50 yaşındadır

Bu gün ayın kaçıdır?
Bu gün ayın 9 udur
Bu gün aym 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 sidir
Ayrılığımızın tarihi 1930 dur
7 Mart dargınlığınızı bu gün anladım
Bu 1930 yılı - Ağustosuna düşüyor

Acaba vakit geçti mi?
Hastamız iyileşmeye yüz tuttu mu?
Yalvarırım Beyefendi saatiniz kaçı gösteriyor?
Vaktimiz kaldı mı?
Daha şimdi geldiniz - Aceleniz ne?
Bir dakika bile duramam
Saat yaklaşıyor
Saat geldi
Bu gece gidiyorum
Saat kaç?
Saatten haberiniz var mı?
Tren kaçta kalkıyor?
Hudut dışı 1 Franktır
Saatiniz kaç?
Saatim bir çeyrek - Saatim üç çeyrek - Beş çeyrek - Geri kalıyor
Öğle
İkindi
Geçti
Şimdi gece
Nasıl düş görüyor?
Sabah nasıl uyanık?
Neler söylüyor?

Dikkat et
Nasıl koşuyor?
Saat yaklaşıyor
Daha erken
O kadar erken görünmüyor
Geç görünüyor
Bir saattir sizi bekliyorum nerdesiniz?
O nereye gitti?
Saat kaç?
Kaç yaşındasınız?
On gün oldu 25 yaşımdayım
On gün sonra 25 yaşıma gireceğim
Öyleyse benden üç yaş büyüksünüz
1 yaş büyüksünüz
O kadar göstermiyor
Daha genç gösteriyor
Daha gençsiniz
Vakitsiz ihtiyarlamışımdır
Yalvarırım Beyefendi saatiniz kaçı gösteriyor?
Kaç yıl geçti?
Vakit kaç?
İstasyon nerde?
Doğru ileri git
Sora sağa
Sora sola
Karşında
Dur
Hiç - Bir - Yere - Gitme
Dön
Vakit geçtir
Yarı gecedir
Siz kimsiniz?
Korkmayın ben burdayım sizi tutarım düşmezsiniz
Saat yaklaştı mı?
Gitme zamanı geldi mi?
Beni kimse sordu mu?

Ben dışardayken arayıp soran oldu mu?
Evet - İki Frenk geldiler selâmla birlikte kartvizitlerini bırakıp gittiler
Dediğimi anlıyor musunuz?
Yavaş yavaş söylerseniz anlarım
Çabuk söylerseniz şaşırırım
ben tamamiyle aksamış bir kadınım artık
Elinizi bana uzatmaz mısınız?
Benim yerime O imza etmeye yetkilidir
Benim adıma her ne varsa O'nundur
Saatten haberiniz var mı?
Yarın ben yolcuyum
Gidiyorum
Yerime O'nu bırakıyorum

Kimseyi görmem- Sokağa çıkmam- Hiç bir- bildiğim Yok- Yakında olursa O'nu görürüm- Konuşursa O'nunla birlikte konuşurum- Etrafı taş duvarlı bir köşk içersindeyim- Orda oturuyorsun- Biliyorum- Vaziyetinden de belli -Sensin- -Sevimsin- Karanlıktasın- Sana doğru bakmaya uğraşıyorum- Elimle arıya arıya mutfağı buluyorum- Büyük kocaman bir balık almışlar- Mutfakta balıktan her türlü şey yapıyorduk. Köpeğimiz de orta yerde çakılı duruyordu- Baktım- kafasının ucundan çekeyim dedim- Kafayı bıraktı- Sen misin çeken- Ayağımın üstünü koparmış- Köpek beni tanır mı- Sonra yatmışım- Doktor Zıpçıyan gelmiş O'nu muayene etmiş- Öbür çocuklar oynarken O çocuk pencerenin önünde kalmış- Az değil- Tam dört ay kaldım yatakta- Pencerenin önüne karyolayı çektiler- Ne yattım yatakta- Ne yattım- Ne yattım- O sene Muhacırlar da gelmiş- Bakmak istemiş Muhacırlara- Yara tamamiyle geçmemiş- Bir ağrı başlamış Onda- Hem de ne ağrı- Artık o ağrıya dayanamadım- Hep bağırdım- Hem de nasıl -Doktor gelmiş iğne yapmış Ona- Bir daha da kalkmadım- Bir daha da kalkmamış- o taş duvarlı köşkün içinde kalmış- Nerdeyim? - O nereye gitti ?- Sonu mu geldi? Sargılarımı çıkarmışlar- Çok bağırmış- o taş duvarlı köşkte- hep kendi sesimi duyuyorum-

Saati yaklaşıyor- Saati gelmiş- Ortalıkta yok- Kendi kendini çağırıyor -Sevim-Sevim-Sevim- Duymuyor musun- Hem sağır hem de ağzında

dili dönmez 80 yaşında- Karaşoooo- Karaşooo- Karaşooooo- Hep bağırır- Dokunsanız ağlar- Düşünmesi zor bir ağlama- Gittikçe çocuk oluyor- Gittikçe zarif-Şeffaf- Nerdeyse ruh haline gelecek- Kendisine sorsanız daha da yok olur- O'nu arıyorum burada- Elbiseciğinin altında O'nu bulamıyorum-

Eğer bana inanırsan size göre değil o çocuk.

Beklediğim sizler değilsiniz der -Isırmak için ayağımıza bakar- O gene fena bakıyorsa- O zaman biz gene tatlı konuşalım- Gene sevelim- Fenalık ve iyilikle O'nun elini sıkalım- Saat yaklaşıyor- Ah ağlama- Ağlama da desen ağlar- Geç kaldım diyor- Saate bakıyor- Acaba nerde olabilir?- Neler söylüyor?- Konuşmayın- O çocuk nerde- Zamanı yok- Geleceği yok- Geçmişi yok- Bu gece ölüyor- Gerçeğe bu kadar yakınlaşmışken O'nu kim tutabilir- O'nu bırakmayın- Beni zorluyor- Benim gidişime bakın- Siyah ağaçlardan geçerek- Her adımda batarak- Hele O'nu çıplakken görseniz acırsınız- İşte kendikendine giden biri dersiniz- Kendikendine av olmuş dersiniz- Öyle bir hayvan ki kurnaz- yırtıcı- sinsi- Bu mu kahraman dersiniz- Tesadüfen ağın içine girmiş- O da sana der ki Ben bir çocuktum- İçinize düştüm- Sizinle çevriliyim- Siz mi beni kurtaracaksınız- Gerçeğe bu kadar yakın bir köşkte- Gerçeğe bu kadar uzak- Hem yabani- Hem de uysal- Köşemde oturuyorum- Ama siz siz çok çalışıyorsunuz- Fakat artık yeter çalışmanın da bir kararı vardır- Bu kadarı fazla- Düşünün bir kere- ben ayakta durmaya çalışıyorum. İnsan bazı düşer- Hayatta her şeyin bir kararı vardır- Bu odalarda pencerelerden aşağı sarkmanın- Ayrılmanın- Unutmanın- Bilmiyorum demenin- Çocuğu dağlarda tek başına bırakmanın- Bazı meselelerde yalnız kalmanın- Beni anlıyor musunuz diye tekrarlamanın- Sayıklamanın- Baş dönmesinin-

Kimse de dinlemez seni- Bir kişi bile dinlemez Onu- O'nunla gezmeye gitmezler bundan sonra- Gezmeye bundan sonra ayrı ayrı gideriz- Ben bu evden bir kere giderim- Sonra siz Sevimle çıkarsınız- Biri burda ama öteki nerde- Yatıyorsa kalksın- Ben günlerce uyumadım- Gittim - Gittim - Burdan bindirsinler seni bir vapura- Doğru Köstenceye gidersin- Geç gidersin- Olsun- İşler senin bildiğin gibi değil- Biraz başka- Tam mânasıyla başka bir havadayım- Size söyledim- İstersen bana bırak- Bazan kendi bildiklerini bile anlayamazsın- Şimdi gösterirler sana- Sen bu köşkte yanaşmasın- Senin vazifen her türlü işleri yapmak- İş yapmazsan hakkını alıp gidersin-

Top oynarsın- Şarkı söylersin- Bu da senin vazifen- O gelir gelmez söyleyin iki üç kez bana gelsin- Benim istediğim şeyi bana getirsin- Benim istediğim bir uzun- Bir yuvarlak- Taneli- Paramparça- -Külleri büyük parçalı- Kendi kendine yalnız- Başka- Zor- Bambaşka bir iş- Şimdi gece- O çocuk nerde- O'nu kendi kendine bırakın isterseniz- Hep güler- O kadar da kurnaz- Hain- Tam da hurmaların altında yatan bir aslana lâyık sanırsınız- O kadar kendi kendine düşman- Kendi kendinedir O'nun işi- Kendi kendine oturur- kendi kendine düşer- Kendi kendine konuşur- Ağlar- Homurdanır- Sabah kahvaltısını beraber yaparız- Pek efendidir- Yemeğini bitirdi mi çekilir- Pek çirkin bağırır- Balık gibi bir şey- Bağırma da desen bağırır- Balığı sever- Ne kadar da olsa yer- Yeme de desen yer- Yapma da desen yapar- Balığa bayılır. Yemekte ne istiyorum biliyor musunuz- B A L I K - İnce ince doğranmış- Güzelce doğranmış- Gene üstünde balık-

Bu gün çok üzgün- Hep yatıyor- Hep yatıyor- Hiç kalkmaz o yerinden bir daha da- Çok üzgünüm bu gün- Bu akşam burda çok gizli bir sefalet - Birçok kara bulut- Ve çok sıkıntılı bir hava var- İsterseniz kalın burda- Burda bulduğunuz havayı başka hiçbir yerde bulamazsınız- Derin fakat hafif- Karanlık- Uzun- Fakat çok ince- Berrak- Sinirli- Kızgın biri değil o- Hem üzüntülü hem de Abus biri- Saati yaklaşıyor- Ortalarda yok- Biri burda- Öteki nerde? İkisi de yok.

(Yanık Saraylar, 1965)

YÜKSEL PAZARKAYA (1940)

Örgütlenmek

ö öööööööööööööööööööööööööö
ööööööööööööööööööööööö ö
ö ö ööööööööööööööööööööööö
ööööööööööööööööööööööööö ö ö
ö ö ö öööööööööööööööööööööööö
ööööööööööööööööööööööööö ö ö ö
ö ö ö ö ööööööööööööööööööööööö
ööööööööööööööööööööööö ö ö ö ö
ö ö ö ö ö öööööööööööööööööööööö
öööööööööööööööööööööööö ö ö ö ö ö
ö ö ö ö ö ö öööööööööööööööööööööö
ööööööööööööööööööööööö ö ö ö ö ö ö
ö ö ö ö ö ö ö öööööööööööööööööööö
ööööööööööööööööööööööö ö ö ö ö ö ö ö
ö ö ö ö ö ö ö ö öööööööööööööööööööö
ö ööööööööööööööööööööö ö ö ö ö ö ö ö ö
ö ö ö ö ö ö ö ö öööööööööööööööööööö
ööööööööööööööööööööööö ö ö ö ö ö ö ö ö ö
ö ö ö ö ö ö ö ö ö ö öööööööööööööööööööö
ööööööööööööööööööööööö ö ö ö ö ö ö ö ö ö ö
ö ö ö ö ö ö ö ö ö ö öööööööööööööööööööö
ööööööööööööööööööööööö ö ö ö ö ö ö ö ö ö ö
ö ö ö ö ö ö ö ö ö ö ö öööööööööööööööööööö
ööööööööööööööööööööööö ö ö ö ö ö ö ö ö ö ö

(Somut Şiir, 1996)

METİN ALTIOK (1941-1993)

Bir Uyumsuz Rastlaşma

Yangın
lardan
geliyorum
dedi
adam

Deprem
lerden
geliyorum
dedi
kadın

ve

dep
rem
lere
gitti
yıkık

yan
gın
lara
gitti
yanık

(Hesap-işi Şiirler, 1993)

NECATİ TOSUNER (1944)

Sobalık Öyküler

DUR, DİNLE BAK! BİR...

Demek ki, kış. Kar dışarda duruyor hâlâ. Soba da var. Yanan bir soba, – bu kâğıt kurtulduğuna göre soba yanıyor hâlâ. Yani, sıcak. Hiç değilse, üşünmüyor. Canım, donulmuyor ya!

Dur, dinle bak! Bir gün... Kış. Kar dışarda duruyor hâlâ. Soba da var. Yanmayan bir soba. Bu kâğıt da yok. Yine de, üşünüyor. Belki, donuluyor.

VERİM

Pencere önündeyim. Tül perde ardmdayım. Balkon, yerden yalandan yüksek bir balkon. Kış balkonunda yaz kalabalığı. Sandalyeler masasız ve üst üste. Kovalanmayan bir kedi ve kuyruğu çiçeği solmuş üç saksı arasında.

Karşı cam gölgesinde yağmur.

Çocuk sesi yok, yağmur var.

ALEV (ALEV)

«Ot. Odun. Od. Ocak.
Ocak. Mangal. Mart. Maltız.
Tandır. Kestane. Şömine-
siz.»
«Ekvator!»
«İpana!»

Elektrik sobası, elektriksiz.
Gaz sobası, gazsız.
Odun sobası, dertsiz.

***

«Gaz var gazoz var.»
«Gaz gelmedi gazoz var.»
«Gazoz bitti!»

«Soba soba!»
«Söbe söbe!»

«Tövbe tövbe!»

***

«Nasıl becerdin?»
«Portakal sandığı canım, portakal sandığı,
– elmaydı.»

TUTKUN

Önce Eskişehir geçiliyor. Bir demir köprü geçiliyor. Tren yarış ediyor kendi gölgesiyle. Telgraf direkleri gitmiyor Mersin'e. Çobanlar ve sürüleri. Bozkır. Kar örtüsü seyrelmiş yükseltiler en uzakta. 361 sayılı bir direk yitiyor, – olmuş olmamış gibi. Ankara yaklaşıyor kuramsal olarak. Sesleri duyulmayan köpekler saldırmaya kalkışıyor trene. Trenimiz kurtuluyor kızılderililerden, – kolaylıkla. Bulutların izleri büyük düzlükler üzerinde, –kahve falları. Geçilen makaslar, – makas sesleri. Hiç trene binmemiş berberler ve terziler, – hiç trene binmeyecek olan ve.. hamsi iriliğinde bir kuş –bir an– bir tren penceresinde. Pençeleri olmayan. Ve Ankara, kuramsal olarak biraz daha yakında. Ve yaklaşılmayacak olan bir köy görüntüsü, –belki köyden bozma bir kasaba. Sürülerek paylaşılmış –gibi– tarlalar. Gün sayan toprak. Bir makas ve yanda ayrılıp ışıldayan bir –yeni– demiryolu.

Ve koşan çocuklar.

(Necati Tosuner Sokağı, 1983)

ENİS BATUR (1952)

Ara-Kitab / ondört deneysel metin, 1974-1975

Im Memoriam Raymond Roussel

Bir

Meryemoğlumeryemkız
sabaha güdümlü. Hangı
gece / g(kö/şiirinde,
Milton mu? V sabahtan. Batılı
silinir topraktan;
en ince esintiyle. Giderek.

İki

Silkinir topraktan, saat
aşılmıştır, hiçbir çınar kökünden
solacaktır. Gülce.
Süzlükten kuruyan bahçeler:
Dışarı!
Yeraltı uzmanıdır,
çocukları dişleyerek. Bir ihtiyar
tutuyor kaldırımı. Oysa.

Üç

Kaos birikimli salacaktır kökünü.
Denizdendir dendeniz.
A y r ı k s
ı.
V gözünden gerilerek onbinurla.

Dört

Birikimli dururken latincil
yontular. Bir an kıpırdayarak.
V devinim yoktur; vurgulanacak
söylerken. Bir ete büründülürcesi

Beş

ne k/alacäktır ürünsüzlükten?
im-akı, Kutsal-akı, Söylev-Ak
ı. V zamanı gelirken Öncü-İncil'i
karanlıktan çözmenin,
/r/
saydamlığını)

düğüm.

Altı

Lü. Sabaha. Kanıksanır yinelenmesi
fosilin. Tarihin en etken silgisi
içinde mi?

Ey harf!
Ya yiterse ip, Ariadne'nin düşsüzlüğünde? Ya
yitirirse aramasını, ip, yolunu? Ya
yoksa ip, yoktuysa, yitirilmemişse,
ipse?

Yeraltındır–

Yedi

Kıyısında beklerken boşuna. İşte çağrısı
uzağın,
unutulmaz. Bekin gözlerinle yelkene. V
(gözünden. Lü.) onurla.
Artık, yoktur.

Sekiz

Bir an bile. Etimizi kuşatan
duvarın. (İpi anmamız bitmeyecek,
öyle
). Cogito?
gülüyor ya?

Dokuz

Görüntü aşacak. Diyebilecektir. Dışar
ı! seslensek de.
Hiç bir an bile an-
layamamışımdır Ağaç'ı. K, g, ör işte!

Herbir şey kalmayacaktır.

On

Meroğlumerkız, sabah/tan. *have fine eyes.*
(e.e.). Ama, that's all. Hadi! Ver torban
ı en kıyıdaki başdaş, işeyelim bu tarihin yanlış
yatağına

Onbir

Kök. Uğursuz yargıcı akrebin. Süzlükten
kurur mu en eski harf? En piçiz çün
kü; liğimize inanmadığımızdandır. Ah,
iplis!

Oniki

Süzlüğünü, izsizliğini. İnancın uykusuna
hiç
mi yatmıştır, inançsızlık adına mı bile?
Elbet, bir an. Lsa da.

Onüç

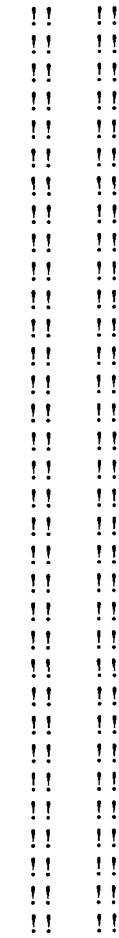
Birikimli dururken latincil yontular.
Topaldı da, kıyıya iten onu. O da mı
Tarsis'e kaçarken? Ama tanrıkıyacısı
bu çıkma, mız. Devinim vardır şimdi;
söylerken.

Ondört

Kalmasa da. Kartaca kitab
lığı en soğuk yangındır yazıya. Hâlâ
da yazıyoruz!
Aynanın iblisi:
k/ör hâlâ, g/ör işte, ör
daha, en öz-güldürüsü ağlatıya bağlı
olanların. Hadi!

TARIK GÜNERSEL (1953)

9/!!

newer york

Hâfız Divanı'ndan Süzülüm

kim bilir hangi deftere sığar aşk bilmecesi
efsanelerle yandı mum tenlerin son gecesi

aşk gamı hep aynı hikâye derler ama
hangi dilden duysam yepyenidir daima

pergel gibi kenardaydım – rahat mı kaldı
devran beni nokta gibi ortaya aldı

kâinatın ahvali gözümden belli
bin yıldız belledim her biri bin dilli

yoksun, yoksulum, zekât ver gözlerinden
yeğdir zehirin elin panzehirinden

hızır'ın hayat bulduğu su bu kadehte
melekler hâfız'dan şiir belliyor işte

şarap zamanın kanı, senin kanın değil a
tilkileşir arslan sana aşık olursa

Hâfız-ı Şirazi – Tarık Günersel

Hafız Divanı'nı Abdülbaki Gölpınarlı'nın 600 sayfalık çevirisinden taradım; ilgimi çeken sözleri seçtim, düzenledim. Sekizinci dize dışındakiler büyük ölçüde Hafız'ın sözlerine dayanarak yazıldı. Sonuçta 650 yıl+bir haftada iki şair tarafından yazılmış bir şiir doğdu. Benzer çalışmayı Tuğrai, Sadi, Nizami, Molla Cami, Yavuz Selim, Fatih ve Şeyh Galib divanları ile Mevlânâ'nın Mesnevi'si ve Kutadgu Bilig ile yaptım. Böylece bir şiirler demeti oluştu: Süzülümler.

T. G.

f klavyeye saygı

fffffffffff fff ff f f f f f f f f

fgğıodrnhp
uieaütkmlyş
jövcçzsb

uiea kmly

f f f ff f

a k

f

(zaman denen oyuncak, 1999)

Ö. İSKENDER ÖZTURANLI

Çocuklar Nasıl Bıçaklanır (?)

Metin / OL
"Melâli anlamayan nesle aşina değiliz." (Haşim)

I
Buğulu gün ortasına çökerse sesimiz bizim, o yağmura bırakılan. bir bıçak keser işte orta yerinden, kalemlerin virgül çizdiği uzak ülkelere boşalırken, bizi özleyen, küçücükken
her sabah öpüşlerle uyandırılıp, önünde umuda dönük, bir küçük gizle sarsılır istekleri. sarılır kitaba sonrasızlığına adanmış, ısrarla bildirilmiş ama, bağırılmış çağrılar düşer çocukluğunda, bir kimsesizlik düşünde
kalabalık örgüler örülürken, ıslak mıdır(?), saçlarında uzayan sokaklar, yüzünde büyüttüğün sırmalar, sevecenlikler. elma düşünür. boşlukta sarılır kuklalara, tutkuyla kavrar, aynada kıtık düşerken yere, saçaklardan yağmur sularının şıpırtısıyla o çocuk bir kişinin yalnızlığında yatıyor, gömütündeki yazı mermerden soyutlansa, sökülse. ya bildiğim bir gömüte kapalı acılarla. kim demiş mutluluk diye. çok acı işte. küçükler, küçüklükler, küçücükler bir su başında yağmayı bekleyen, bizim mağaraların birinde biter yolculukları

II
Şimdi yerimize geçelim biz, oturalım bize ayrılmış yerlere. ayakta durmaktan yorulmuş/ayaklarımızı, sürüye/sürüye karanlıkta. yazgımızı kabullenmek baştan, çünkü bıçaklanmalıydı onlar, bomboş kaldıklarını anladıkları yeryüzünde, «Amor Fati». bırakalım gitsin o zaman en uzaktaki en kara yalnızlığına, deviniyor zaten ağaçlar ayaktayken bizler, kalkamıyoruz, yorumlarımızı bırakmayı bilmeden
kanayan sunak başlarında, «hayratına» ölümsüzce, ama bir soluk bile almadan. insanlar çocuklarının babalarının ölümleri itilir, başka ölümlere, görüntüyle
Ama, hangi yel getirebilir ki; devinimin halkasında, hem halka hem zincir

olmayı bilerek, yeryüzünde, gökyüzünde, taa Prometheus'dan beri, yaşamak için değil, ölmemek için ateş çalmasını da
Kamerayı elimizde tutanlarız biz, oturalım önce. bıçağın koltuk altlarını sıyırıp. karaciğerin üzerine akıttığı kanı kağıt yapalım. yırtalım. kağıttır çünkü geçmiş, gelecek ve an, hem yaşanan hem yırtılan (bildim mi diye sorarız)
Kından çekip kan oldu bıçak, şarkılar söyleyemeden, tersine bakınırken bir odada, geleceğine atlıyor, atılıyor. bıçak

III

Bizim yıllarca su getirdiğimiz derenin başında, gömütlüğe giderken nasıl bıçaklanırdı çocuklar(?), ağlayarak. kefenlerle inerken ölü ağırlıklar, başlarından aşağıya kaynar sularla
Zalim bir milis gelip kanattı yarayı, daha açılmamışken, daha yaram kapanmazken. attım dünyayı böylece bütün boşluklara. çok kişiydiler, taşıdık cenazemizi. bir keçi yolundan sürünerek ilerliyorduk, çok yüksekti tepe aşağıda deniz.
Ve bir kentin yok oluşu insanlarla birlikte (kim öle kim kala)

IV

Gene aç açma suf yaptırmış o sufi gibi kapanmalı yeryüzüne, yoksa yağmur kıraç toprakları ıslatırcasına emer, yeryüzünü, kumsallardan bile
Önce parıldar bıçak, öldürür, sonra sorar «hangisi, benden korktuğun mu, yalnızlığının utkusu mu(?) bellekte buzlaşmanın çıtırtıları duyulurken, içkilerdeyse veryansın çığlık çığlığa (Hararetli). ışığı düşerken gün sonrasının, geceye bile kavuşamadan. işte bu iki zaman arası zamanda kaldı takılıp, baskının ve ölümün silkelenişiyle. yaşama sırtına saplanmış bir bıçakla girmenin ne demek olduğunu bilerek

V

Tepelerden aşağıya, küçüle büyüye savruyan çığ gelip katıyor büyülenmiş timsah oyuncaklarını, küçük gözlerle, ağızları açık ve herşeyi
Ağlamayı yaşıyor ya, istese devrilip kalabilir oralarda, öylecene Yağmura bakarak, «Anne», bir bomboşluk dakikalarca dövülen duvarlarda, düşsel bir cümleyi kurup bozmada. bir akşamüstü birdenbire gülmenin sıcaklığında. «Neden uyandırıldık»

GELDİ ADAM. Çocuk uyuyor. UYANDIRDI. Ağladı, ağladılar. PENCEREYE KOŞTULAR, ansızın. Koca elleriyle. YÜZÜNÜ OKŞUYOR. Bağırıyorlar; «Keşke kurtarılsaydık. KEŞKE SARILSAYDIK. SAATİNE BAKIYOR. Tiktaklar büyüyor, izler. İZLENİYORLAR
küllüğe bastı cigarasım ADAM. küller dönüyor. sarılan ele bir kor parçası mı düşüyor(?)
Çocuk umutsuz gülüşleri bırakmış çoktan. YILLARDIR GÖRÜŞMEDİK. Daha doğmazdan tanırdım seni. ama. ÖLÜRKEN NİYE GÖRDÜM(?)
(Hiç bir zaman imza atmasını öğrenemeyen bir ölünün çocukluğuyla, bir örümcek birlikte kayıyor aşağılara, odada)
SUSMALISIN
Susmayı bilmem ki
EN AZINDAN ŞİMDİLİK
hep konuşarak yaşadım, konuşarak taşıdım kendimi ama
SUSTURMAĞA MECBURUM
Ama bu bir cinaye | Musiki geçiş
Tİ YASAKLADIM |
susturarak mı(?)
??????????????
Hep bir söz gibi yaşadım, bir söz gibi taşıdım kendimi
(Bu sözü kimin söylediği anlaşılamadı, çünkü dışarıda, ovalarda, tepelerde, hoyr/atlar geçiyordu)

VI

Şimdi, konuşuyorlardı, aralarındaymışım gibi, ya da şimdilik, oysa bir yanılmayım ben: hani bir sis bulutu gelir, gelir, insanın boğazına sarılacakmış gibi olur, ama olduğu yerde kalır ya, tam öyle. Ya da sımsıkı perdelerde duvarlarla konuşan
Oysa ben vardım Rossman'ın ardındaki sessizlikte, Karl Rossman karanlığın en aptal mavisine yazıldın sen
Koca piç Useppe. şehvetin ve savaşın bir kalıt gibi bıraktığı.
Külli önermelerin zorunlu sonucu (O kuralı üstüne yazıyorum)
Ece Ayhan, bu kara mermerin altında bir zavallı çocuk,
Waters bu duvarın çok ötesinde, o duvarın arkasında ne vardı(?)
Hey Attar, cevap ver, asıl benim böyle bir günü yaşayan ve sen

neredesin bu günde o çocuk. o adam nerede.
Quarelle'nin bir kız gibi geldiği kentin resmini ben çizdim,
Sarı Arjantin tangolarıyla...
(Hepsi bir yara gibi kanıyor, «Tarihte bu gün» örümcek yüzeyin sertliğini anlıyorken birdenbire)

VII

BİR GÜN YAŞAM GELECEK DİYE BEKLEDİM HEP
(Sırasıyla önce tutkulu, sonra boş gözlerle, umarsız, sonra yıkılmış, sonra yitik ve yenik, sonra nefretle bağırarak söylenebilir, bu sonuncuda ölme isteği «oyuncunun» gözlerinden fışkırmalıdır. Ancak istediği ölüm biçimini, kendini öldürme yöntemini kullanmakta serbesttir. burayı oyuncu yazacak yani...)

VIII

Şimdi. dön saat. ceviz ağacından yapılmış büyük saat dön ve dil dur Dil dur Dil dur Dil dur dur dil dur dil, ben sessizim ben sessiz
(Ses yavaşça çekilecek)
ADAM YÜRÜYOR.boğazında bir kan; çocuğun, çocuk olmanın suçluluğu okunuyor gözlerinden. MASAYI YUMRUKLAYARAK. dolu gözler kimin
Şimdi ağıt sonrası, içerde bir obua sesi, buruk, kimseyi ilgilemeyen, radyoda bir başka şarkı, ta ki ruhsal bir sıkıntı da

(O koca çocuk bir kadının ağzından soruyor, «Nerede o şimdi, bir şarkıda mı(?)
Çocuk Dur dil Anne Bomboşluk Ama Edilgin yolculuk Anne Bir Götürülmek yani Bembeyaz bir götürülmek Tren kayıyor raylardan Deviniyor yapraklar, devinen boşluktakini yakalıyor Çocuk ADAM (Birisi ölü diğeri ölümsüz) Çocuk Ben Dil dur sessizim Anne

Sesler yavaşça kaybolacak, içerideki Obua sesi giderek hakim olacak, sonra o da kaybolacak.....

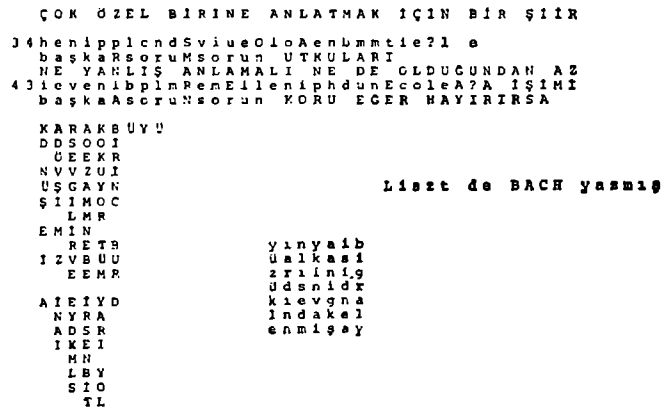
IX

Ve bir gün mutezile Al-Aşari ye sordu ki

(Uçurum Kitabı -ortak kitap-, 1984)

ATAHAN TÜZEL (1958)

38

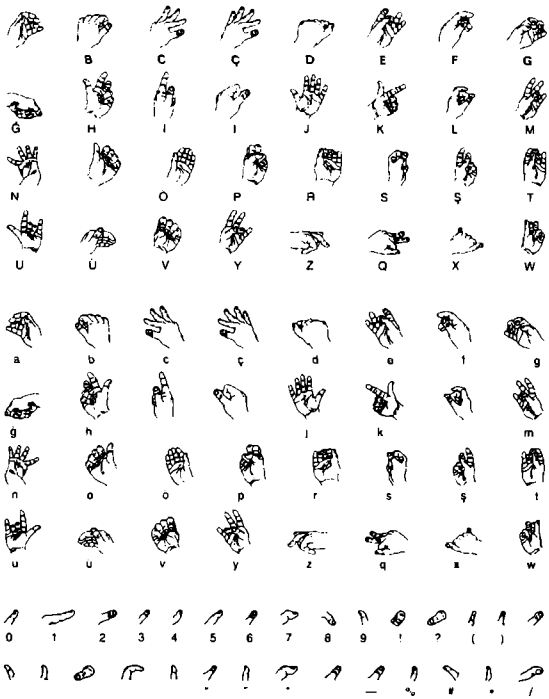
(∧ O[d.s.], 1985)

I

(❑ ,1986))

FARUK ULAY (1962)

CHIROGRAPHUM

(Yazılmamış Bir Tarih Kitabı İçin Dipnotlar, 1996)

SEYHAN ERÖZÇELİK (1962)

Aynayşe

V./ bir karadeniz havası

düş içredir dünya
aynada suret bulur

diye yazdı kâğıda Ayşe.
Katladı, katladı, bir insan
gölgesi biçti.

Açtığı kâğıtta insana
benzeyen suretler, ayna
kırıkları, delta akıntıları
vardı:

ay ay
şe şe
y a y a
a na ya na y
n n
ü y ü y
d a d a

(Kır Ağı, 1991)

YURDAKUL KAVAS
C. HAKAN ARSLAN

X

bak
si
it
gel
çek
ölüm
e
ker
soyun
sapını
ak
mak
el
yin

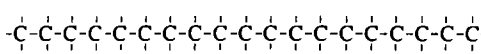
(llat

lan
lah
ele
sin
vur
erk
si
im
u
bıç
lan
b
değme
ce
(set

(Kıya)

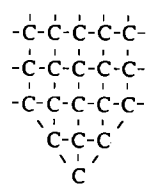
SİMRUY TÜZÜN (1962)

30. BAŞLA
şimdi
bir Carbon... ve bir sürü

HAYAT

31. BASİT ve öz
bu eklektik
varlık

CRISTAL

44. ORMAN

45. AĞAÇ

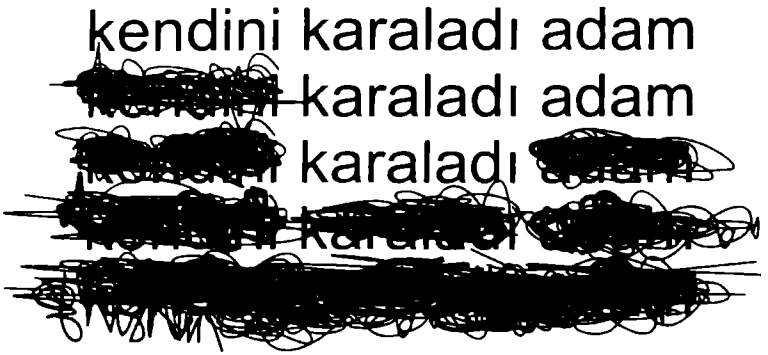
46. KİTAP

hani şiir.....hangi şiir

(Serpent Yumurtası, 1994)

ENİS AKIN (1964)

(beyaz manto 10, 2002)

CENK KOYUNCU (1967)

Akış

Ayağım boşluğa takılıyor düşüyorum
akan zaman değil, benim; kendinden
kendine geçen! Doruğundaydım ulu
bir şahin gibi, ya da köstebek
yerin altında! Yüzüme yansır
yeni bir yüz, aynalara her
bakışımda Anlayamam hem
av hem avcı olmamı Ve
günden yarına akışım
ötekine kaçışımdı!
Geceleri oynanan
oyundur yaşam!
Boşuna arama
dört duvar
insanlar
varken
akma
yı
!
KI
SENİ
SENDEN
SORARLAR
DARMADAĞIN
SAVRULMUŞKEN
KENDİN OLMANIN
ESRİKLİĞİNİ UNUT
VE YIRTIL GÜNDÜZE!
BÖYLEDİR YAŞAM, GECE
TAŞKINLIĞA MEZAR YAPAR
GÜNDÜZÜMÜ, KUM SAATİ GİBİ
AKMAYA ALIŞACAĞIM İMGELER
DAĞINIK, ANLAMLARI KAYBOLMUŞ
ÇIRILÇIPLAK BİR DÜŞLEM, GÜNDÜZ
IRZINA GEÇİLEREK, ZARI YIRTILMIŞ
BİR ÇOCUK; KANLAR İÇİNDE BİLİNCİM!
BAKTIM DÜŞ/MÜŞÜM ASLINDA ÇIKIYORUM!

(eski'z 2, 1993)

CEM AKAŞ (1968)

skyhed
(7375. gece gördüğüm düş)

> "Sözcükler ve düşüncelerin yaratılması hep el ele gitmiştir. İnsan, nesneleri ve kavramları adlandırabildiği için düşünebilir. Sözcükler aracılığıyla ulaşabilir yeni anlayışlara ve onların şiirine. Bu anlamda Skyhed gerçek bir şair ve has bir insandı. Quantum fiziğinin temellerinden biri olan Schrödinger denkleminde psi'nin (ψ) dalga büyüklüğü fonksiyonu değişkeni olarak kullanılması, bu denklemi bulan Schrödinger'a o önermiştir. Psikolojinin de psi ile simgelenmesi bir rastlantı değildir, çünkü Schrödinger denkleminin de bir anlamda cisimlerin psikolojisi hakkında bilgi verdiği anlaşılmıştır. Yalnızca evrenin sonsuzluğunun (∞) simgesiyle belirtilmesi gerektiğini bulan kişi olması bile, doğum ve ölüm tarihleri arasına kıstırılmış bir zavallı olmaktan çıkmasına yeter. Ancak Skyhed'in bulduğu simgeden sonra uzayın eğri olabileceği düşünülebilmiştir."

Cummings'in *Playboy*'da çıkan bir yazısıyla tanıdım Skyhed'i. Yazı, Cummings'in çizdiği resimlerle desteklenmişti. Örneğin Skyhed'in bulduğu her simge, parantez içinde küçük bir yaratık çizimiyle gösteriliyordu.

Genç Skyhed, üstün zekalı bir bilim adamı ol-
Evin içinde altı tane at var. Eğitilmiş. Odalardan

masının yanı sıra, bir salon delikanlısıydı da-
birinde. Parmağımla sağı gösteriyorum, sağ ayak-

playboy. Kadınlar bayılırdı yaptıklarına: tenis
larını o yöne (kendilerine göre sola) uzatıyorlar,

oynar, sahnede şarkı söyler, dans ederdi. Yakışık-
sonra solu gösteriyorum, o yöne. Çok hoş. Seyre-

lıydı da. Sonra amansız bir hastalığa yakalan-
denler beğeniyor. Aralarından aynı şeyi yapmak

dığı ortaya çıktı – beyni yavaş yavaş işlevle-
isteyen bir kız çıkıyor. Olmaz. Eğitim soru-

rini yitirecek ve sonunda Skyhed, boş bir
nu bu. Kimden şeker alırlarsa onun sözünü

teneke kutuya dönecekti. Bunu öğrenen Skyhed,
dinlerler, başkasının değil. "Ben de veririm," diyor

tümüyle yıkıldı ve girdiği bunalımdan bir da-
kız. "Sen bilmiyorsun, ısırırlar," diyorum. Bu

ha bilinci yerinde olarak çıkamadı. Kendisini
kolay birşey değil. Atlara dikkat etmek gere-

içki ve yemeğe verdi. Bir süre sonra artık fark-
kir. Çok tehlikeli olabilirler. Ya beni dört

lı bir görünüm: şişman, saçları dökük, yüzünde iri,
bir yandan çevreleyip tekmelemeye baş-

kahverengi lekeler olan itici bir adam. Yazının
larsa? Zıplar, bir tanesinin üzerine oturu-

burasında, Skyhed'in geçirdiği değişimi göste-
rum. Bu fikir çok iyi, ama kimse anlatmaya çalış-

ren bir dizi resim var.
mıyorum.

Bir zamanlar kadınların taptığı Skyhed için evlilik
Fotoğraf makinesini elbise dolabımın altına,

büyük bir saplantı halini almıştı – kadınlar
kutusuna sokmadan koymuşlar. Bu insanlar so-

artık onunla ilgilenmiyordu. Skyhed'in
rumsuz. Başka sert cisimler de duruyor dolapta,

yorumu: "Beni evli sanıyorlar, o yüzden. Yaklaş-
objektif çizilecek. Kutuyu bulup makineyi içi-

tığım bir kadın, beni evli sanıp uzaklaşıyor.
ne koyuyorum. Bir fotoğraf makinesi daha var

Düğmenin 'evli'ye takılı olduğunu görünce u-
bunun da kapağı çıkmış, sinirli bir şekilde ta-
zaklaşıyor. Düğmeyi indirmeye çalıştım ama
kıyorum. Polaroid. Resmi hemen veriyor. Üzerin-

olmuyor. Oysa bir dinleseler beni, kendimi anla-
de "evli/bekar" düğmesi var ve evli'ye takılı. Düğ-

tabilsem, nasıl bir insan olduğumu, beynimin kuv-
meyi kurtarıp bekar'a getiriyorum. Makineden,

vetini, herşey ne kadar farklı olurdu."
Skyhed'i ağlarken gösteren bir resim çıkıyor.

Skyhed aklını yitirmek üzereydi. Hala bilinç-
Kız, kapıyı yavaşça kapadıktan sonra, bindiği

li olduğu son anda, şöyle yakarmıştı: "Mektup ya-
dolmuşun şoförüne bir adres sorar. Adam adresi

zın bana. Konuşun benimle mektuplarınızda. An-
tam olarak bilmediğinden, kızı bir kadına götü-

latın. Neler olduğunu, neler olacağını yazın." O-
rür, ona sorarlar. Kadın, adresi tarif eder kıza.

nu bekleyen trajik geleceğin farkında olduğu an-
Şoför kıza, kadının telefonunu almasını, gideceği

laşılıyor: "Ama okumayacağım, okuyamayacağım
yere vardığında kadına telefon etmesini rica e-
bunları. Hepsinin yırtılması gerekecek. Bu duru-
der. Sonra kadın adama telefon edecek. Bu saye-

ma düşmeden önce okuyabilseydim keşke." Ve in-
de adam da kızın sağ salim, gitmesi gereken yere

sanın içini deşen şu sözleri söyledikten sonra Sky-
ulaştığını öğrenecek. Kız bir süre duraksar,

hed bir daha konuşmadı bilindiği kadarıyla: "Ne
sonra başını sallar, şoför de diğer yolcuların

yapalım, okusaydım."
beklediği arabaya döner.

Daha zamanım vardır belki, mektup yırtılma-
Cummings bunun üzerine, tutarlı bir şekilde

dan yetişebilirim. Cummings neden bu kadar ac-
anlamlandırılması güç davranışlar sergiler. Ya-

masız davrandı acaba? Tam zamanında yetişiyo-
zının başında "gerçek bir şair ve has bir in-

rum – mektup kadının elinde. Sakın yırtmayın. Üzesan" olarak nitelendirdiği, bir zamanlar dahi o-

rinde "yırtın" yazıyor. Skyhed'i görmek istiyorum.
lan bu hasta insana bir mektup yazar. Skyhed arolmaz, uyanınca çok korkuyor. Hiç uyanmıyor mu?
tık tümüyle yatağa ve başkalarının bakımına ba-

Hayır, bütün gün uyuyor, yalnız akşam 08.30'da
ğımlıdır. Evinde bir hemşire vardır, kendisine ba-

Skyhed'i tımar etmeye geliyorlar, o zaman; çok korkan. Cummings'in Skyhed'e mektup yazması anlaşı-

kuyor uyandığında. Haklı. Çok korkunç. Mektubu
labilir, ama zarfın üstüne "Bu mektup okunmadan

kadından kurtarmaya çalışıyorum. "Şu şurubu için,
yırtılmalıdır. Ne yapalım, okusaydı" diye yazma-

öyle," diyor ve beyaz bir şurup doldurulmuş ka-
sı, sizce de çok garip değil mi? Cummings'in mek-

şığı ağzıma uzatıyor. İçersem herşey bitecek,
tupta neler yazdığını hiçbir zaman bilemeyece-

mektubu kurtaramayacağım ve belki de Skyhed'e
ğiz. Neden mektubu yazdığı da bir sır olarak

olduğu gibi, beynimin kıvrımları düzelecek. Şukalacak – okunmasını istemediğine göre, neden?

rubu içmiyorum, ama uyanırken, içişimi kafamda
Cummings bu soruya, yaşamının sonuna dek yanıt

canlandırdığımı görüyorum. Kahretsin. Şurubu içvermedi. Dergideki yazı, zarfın üstüne okuyan ve

miyorum. Uyanıyorum. Hemen yanımdaki duvar, kafasına soru işaretleri doluşan tombul ve sa-

yine de yenildiğimi ve kafamda canlandırdığım içiş rışın hemşirenin kafasını kaşıyışını, omuz sil-

yüzünden kimseyi kurtaramadığımı anlatıyor. Kalkişini ve mektubu yırtışını gösteren resimle

kamıyorum.
son buluyor.

(1989)

ERSİN TEZCAN (1968)

şu yazıtı yazdı.
Anasız bir ogan yaratımlar yurdunda
Başı ağrıyor boşu boşuna. İnanç tarlasından insan topluyor
Can sıkıntısı an sıkıntısı dansını tamamlayan mutsuz bir karasız
Düğümlü libidonun yakıtı Arasat bar'da içiriliyor
Fasit bazda inancın kızarmış yüz kadar yüzüyor koyunumu
Gül ayında gül yayında abus kabus surat tıraşsız ancak
düzgün
Ğğğğğğğğğğğğğğğğğğğğğğ
Havari hazırlık okulunda İsa kursta kursağında solunda
kalıyor yaşamın
Islık çalan çoban, ıslak çalan çoban. okuyan usa
İlikli ilgi çöz. kapat öz kıyım kasabını
Jointihara yardımcı. ölüm kontrol hapları - aşk
Kişiliğim ilişkili işkilli
Laboratuvar mı dünya? kobaybayanlar biz
Mutluluk mutlak mıdır? muhakkak olmalı mı?
Nadasa bırakılmış dimağlar mı yırtılmalı
Oyunlarıyla yaşlananların ölüm burçları olmalı
Öksüz ogan öksürüyor kışın
Pragmatizm yok yok bırak matizim
Ruhunu yaşar zamanla çağıran asil şair
suçsuz bucaksız Su İzmir karışıkyakada-kirli
Şiir antibiyotiğidir yaşamın
Takataka takata takataka takata takakatata
Uyuyan madam acıkmış mutfak off
Üstün canavarlar dişisiz kalmış
Vahim hicran şarkıları Joy Division'dan
Yırtık yaratık iblis anılarını yazıyor –bomboş–
Zaman aman man an n
bu yazıtı otomatik yazıyla yazdı. postaladığında aydınlıktaydı.
karanlık olduğunda odasındaydı.

(e'siz potkal, 1997)

LEVENT ŞENTÜRK (1974)

Tekir Divan

1. arman

Ka ma ka ma yavrum ge
Ka arım en en en ka ma el

Ka a ım ir ik e dama ı a ım
a aha ka ar dama oynaya ım

A u u um yorgunum ne are
Kir as i in e gön üm ivane!

en e erim e e ini a e im
ıra en e im i, om u um, e im!
An a ıy an gü e on um ar ık niye imi
e e gir al ıma, ay a e imi.

2. e e

karayım en
a kon an ü üy üm ön e en

na ıyım ha arıyım amam
ayak an a ayı en eye ırmanan

ayak arı ı ırır, arı yerim
makarnaya hayır, iğer o ur erim

hemen kü er, hemen arı ırım
ır öner, kuyruğum a yarı ırım

raha urmam, en e e uyurum
ahi ime ür ri , ya ağın a oğur um.

3. İri

a u ak an anır ım aka a ın iyi ini
Yı ar yı ı ya ak anmak anıma ye i

ir u yara an a orum uy um o an an
ana ne kana ı ko andan, gö ü oyu an an

al ıy ak ne var, a mı ka ay ık?
Kanga a u uğu ka ır a mıy ık?

Ka amı o mayın a arım ırmığı
ı ımı e e meyin yer iniz ırmığı

eğirmen e mi ağar ık i u o u?
Ya an a a o ma İri are erin o u.

kitap-lık

KİTAP-LIK DERGİSİNİN ARMAĞANIDIR